

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради

Заклад вищої освіти	Черкаський державний фаховий бізнес-коледж
Освітня програма	29834 Маркетинг
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	075 Маркетинг

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради

26.11.2025 р.

Справа № 1556/АС-25

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 07.2 "Управління та адміністрування" у складі:

Труніна Ірина Михайлівна – головуючий,

Бай Сергій Іванович,

Власенко Дмитро Олександрович,

Ігнат'єва Ірина Анатоліївна,

Касич Алла Олександрівна,

Криворучко Оксана Миколаївна,

Кузьмак Олег Іванович,

Ненно Ірина Михайлівна,

Нянько Віталій Миколайович,

Павленчик Наталія Федорівна,

Рудь Дарина Віталіївна,

Шуляр Роман Віталійович,

за участі запрошених осіб:

Маренич Анатолій Іванович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Черкаський державний фаховий бізнес-коледж
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	29834
Назва ОП	Маркетинг
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	075 Маркетинг
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 12, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

☒ підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

☐ наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

☐ наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Аналіз

У цьому розділі ГЕР надає оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Аналізу» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності за критерієм, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію

Критерій 1. Проектування освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОП «Маркетинг» враховує вимоги стандарту вищої освіти України за першим (бакалаврським) рівнем галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 075 Маркетинг, затвердженого і введеного в дію наказом МОНУ від 05.12.2018 р. №1343 і, зокрема, дає можливість досягти усіх обов'язкових результатів навчання (ПР1-ПР18), які передбачені цим стандартом. ОП містить додаткові ПРН (ПР 19-ПР20): ПРН 19. Демонструвати вміння щодо розробки маркетингової політики підприємства з урахуванням особливостей розвитку регіону. ПРН 20. Демонструвати знання інноваційних методів аналізу маркетингової інформації та сучасного програмного забезпечення для вирішення практичних маркетингових завдань. Аналіз ОП, силабусів ОК (табл.1 ВСО) дозволяє зробити висновок про те, що запропоновані додаткові ПРН розкривають регіональний та цифровий контексти підготовки здобувачів, що підсилює прикладну спрямованість освітньої програми та її відповідність сучасним тенденціям розвитку маркетингової освіти. Додаткові результати навчання формують у студентів здатність адаптувати маркетингові стратегії до специфіки локальних ринків і використовувати сучасні цифрові інструменти аналізу даних, що відповідає запитам бізнес-середовища та забезпечує конкурентоспроможність випускників на ринку праці.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

ОП «Маркетинг» першого (бакалаврського) рівня враховує вимоги чинних професійних стандартів підготовки маркетологів, зокрема фахівця-аналітика з дослідження товарного ринку, рекламіста та маркетолога, що відображено у змісті обов'язкових і вибіркових навчальних дисциплін.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

ОП «Маркетинг» розроблено відповідно до Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 07 – Управління та адміністрування, спеціальності 075 «Маркетинг». ОП має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії ЗВО.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Програмні результати в ОП визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Нормативна частина ОП, сформована відповідно до результатів навчання, становить 180 кредитів ЄКТС або 75% , а вибіркова частина програми – 60 кредитів ЄКТС або 25%, що узгоджується з положеннями п.15 ч.1 ст. 62 Закону України «Про вищу освіту» та вимогами стандарту вищої освіти України для першого (бакалаврського) рівня ВО. Загальний обсяг ОП «Маркетинг» становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає ч.4 ст. 5 Закону України «Про вищу освіту», якою визначено нормативний обсяг освітніх програм зазначеного рівня. Обов'язкова складова програми розподілена на дисципліни циклу, які забезпечують загальні компетентності (54 кредити або 30 %), та дисципліни циклу, які забезпечують фахові компетентності (126 кредитів або 70 %), з них на практичну підготовку (навчальну та переддипломну практику) відведено 12 кредитів ЄКТС або 6,7 %, а на підготовку кваліфікаційної роботи – 6 кредитів ЄКТС або 3,3%. Водночас ГЕР звертає увагу, що поділ на зазначені цикли є умовним (некоректним), оскільки аналіз освітньої програми та силабусів свідчить, що дисципліни обох циклів спрямовані на формування як загальних, так і спеціальних (фахових) компетентностей здобувачів вищої освіти.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Зміст ОП забезпечує можливість досягнення заявленої мети та програмних результатів навчання, однак, на думку галузевої експертної ради, потребує певного перегляду з огляду на логіку та послідовність вивчення освітніх компонент. Ознайомлення з освітніми програмами 2023, 2024 та 2025 років, а також відповідними навчальними планами, дає підстави вважати, що послідовність викладання окремих дисциплін не повністю відповідає принципам поступовості формування компетентностей. Зокрема, викликає сумнів достатність базових знань і навичок здобувачів для успішного опанування у першому семестрі освітньої компоненти «Статистика», тоді як дисципліна «Вища математика», яка має забезпечувати необхідний теоретичний базис, розміщена у другому семестрі. Аналогічна ситуація спостерігається у випадку вивчення у першому семестрі дисципліни «Статистика», а у другому – «Економіка і фінанси підприємств» та «Бухгалтерський облік: загальна теорія», тоді як дисципліна «Економікс», що формує базові економічні знання, передбачена лише у третьому семестрі. Крім того, галузева експертна рада звертає увагу на відсутність у структурі освітньої програми навчальної дисципліни, яка б забезпечувала формування базових знань з маркетингу і слугувала підґрунтям для подальшого вивчення практикоорієнтованих курсів, таких як «Промисловий маркетинг», «Поведінка споживача», «Маркетингова товарна політика», «Маркетингові дослідження», «Управління маркетингом на підприємстві» тощо. Також встановлено невідповідність між структурно-логічною схемою підготовки, наведеною в освітніх програмах 2023, 2024 та 2025 років, і послідовністю викладання дисциплін, визначеною у навчальних планах цих років. Зокрема, відповідно до структурно-логічної схеми дисципліна AF002 «Бухгалтерський облік: загальна теорія» має вивчатися у першому семестрі та бути базовою для дисципліни DP008 «Економіка і фінанси підприємств», що передбачена у другому семестрі, однак у навчальному плані обидві дисципліни розміщено паралельно у другому семестрі. Така невідповідність свідчить про наявність методичних неточностей та порушення логіки побудови міждисциплінарних зв'язків у межах освітньої програми. ГЕР погоджується з висновком ЕГ щодо того, що зміст ОП «Маркетинг» передбачає формування загальнокультурних та громадянських компетентностей.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст освітньої програми загалом узгоджується з предметною областю спеціальності 075 «Маркетинг». Водночас серед обов'язкових освітніх компонентів професійної підготовки наявні дисципліни, зміст і компетентнісний фокус яких переважно відносяться до предметної області спеціальності 051 «Економіка», зокрема: «Історія економіки та економічної думки», «Національна економіка», «Ринок праці та людський капітал», «Регіональна економіка», «Курсова робота з економічної теорії», «Управлінські рішення та ризики у бізнес-процесах». Така структура може свідчити про недостатню чіткість диференціації між маркетинговими та загальноекономічними аспектами підготовки та ускладнювати формування унікальних маркетингових компетенцій.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів у закладі вищої освіти регулюється затвердженими внутрішніми нормативно-правовими документами. Обсяг вибіркових освітніх компонент становить 60 кредитів ЄКТС (25 % від загального обсягу освітньої програми), що відповідає вимогам чинного законодавства України та внутрішнім положенням закладу. Це свідчить про наявність у структурі освітньої програми можливостей для реалізації принципу індивідуалізації навчання. Разом із тим, ГЕР звертає увагу на те, що процедура вибору вибіркових компонент у першому семестрі для здобувачів, які лише вступають на навчання, може мати формальний характер. Особи, які вступають на перший курс, фактично не мають достатнього часу для усвідомленого ознайомлення з каталогом вибіркових дисциплін, що підтверджується положеннями пункту 3.2.1 «Порядку реалізації здобувачами Черкаського державного бізнес-коледжу права на вільний вибір навчальних дисциплін» (http://csbc.edu.ua/documents/about/zabespechennya_4.pdf), де зазначено, що перший етап ознайомлення з вибірковими дисциплінами відбувається у період подання заяви на вступ. Крім того, виявлено невідповідність між окремими внутрішніми документами закладу. Так, відповідно до пункту 3.10 «Положення про організацію освітнього процесу» (<http://csbc.edu.ua/documents/news/200323.pdf>), обрання дисциплін для денної форми навчання здійснюється протягом двох тижнів за два місяці до завершення семестру, тоді як у пункті 3.3 зазначеного Порядку реалізації права на вибір дисциплін вказано, що етапи вибору для студентів першого курсу реалізуються у період липень–вересень, причому перший етап відбувається під час подання заяви на вступ. Наведене свідчить про наявність суперечностей між двома внутрішніми нормативними документами, що може створювати ризики для дотримання принципу усвідомленого вибору здобувачами вибіркових компонент на початковому етапі навчання.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка здобувачів за освітньою програмою регламентується внутрішніми нормативними документами закладу. Освітня програма передбачає практичну підготовку в обсязі 12 кредитів ЄКТС. Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу (<http://csbc.edu.ua/documents/news/200323.pdf>), Положенням про практичну підготовку здобувачів освіти (<http://csbc.edu.ua/documents/news/3103231.pdf>) до складових практичної підготовки належать навчальна, виробнича та переддипломна практика, які мають забезпечити формування у здобувачів професійних компетентностей, необхідних для майбутньої діяльності. Додатково практичні компетентності здобувачі мають можливість розвивати під час практичних занять і відвідування підприємств. Заклад не завантажив у ІС НАЗЯВО силабус (робочу програму) РТМ101 «Навчальна практика / Practical Training», а отже їх не дає змоги ГЕР переконатись, що зміст практики забезпечує здобувачів освіти необхідними для спеціальності Маркетинг знаннями і навичками. Переддипломна практика, відповідно до методичних рекомендацій, має проводитися після завершення теоретичної підготовки з фахових дисциплін. Її метою є формування у здобувачів умінь і навичок прийняття самостійних рішень у реальних ринкових умовах, а також поглиблення та закріплення теоретичних знань. Проте графік навчального процесу, зазначений у навчальних планах 2023-2025 рр., передбачає її проходження на початку восьмого семестру до завершення повного циклу теоретичного навчання. Така невідповідність між визначеною метою практики та її фактичним місцем у структурі освітнього процесу створює методичну неузгодженість. Додатково варто відзначити, що на момент проходження переддипломної практики здобувачі ще не опановують низку дисциплін, спрямованих на формування умінь щодо прийняття управлінських рішень (DP126 «Управління маркетингом на підприємстві» та DP103 «Управлінські рішення та ризики у бізнес-процесах»), оскільки їх вивчення розпочинається пізніше у межах восьмого семестру. ГЕР вважає, що за такої послідовності здобувачі не мають достатнього теоретичного підґрунтя для виконання окремих завдань практики, що передбачають застосування відповідних компетентностей. Це підкреслює неповну узгодженість між логікою формування фахових компетентностей і структурою практичної підготовки.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Освітня програма забезпечує формування у здобувачів вищої освіти соціальних навичок (soft skills) через навчальні компоненти, під час групових дискусій, проведення майстер-класів, участі у конференціях та круглих столах, під час групових заходів та екскурсій на підприємства.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Аналіз ОП та НП засвідчує, що обсяг обов'язкових компонент становить від 3 до 6 кредитів ЄКТС; на курсову роботу передбачено 2 кредити ЄКТС; переддипломна практика охоплює 6 кредитів ЄКТС (4 тижні); підготовка кваліфікаційної роботи – 6 кредитів ЄКТС (2 тижні). Водночас у графіках навчального процесу, поданих у НП за 2023-2025 рр., тривалість теоретичного навчання зазначена як 14 тижнів у першому семестрі та 18, 14, 16, 14, 17, 14 і 13 тижнів у наступних. У подальшому в навчальному плані міститься інша інформація – 15, 15, 15, 15, 15, 15 та 14 тижнів відповідно, що свідчить про невідповідність між термінами в одному документі. ГЕР відмічає, що попри збереження пропорційності обсягу програми в кожному семестрі у 30 кредитів ЄКТС, тижневе аудиторне навантаження здобувачів істотно коливається: 24,6 години у першому семестрі; 25,1 – у другому; 23,6 – у третьому; 24,6 – у четвертому; 27,9 – у п'ятому; 20,3 – у шостому; 24,6 – у сьомому; 20,8 – у восьмому. ГЕР звертає увагу не лише на нерівномірність навантаження, а й на непропорційний розподіл дисциплін: у першому семестрі їх 8, у другому – 9, далі 7, 8, 8, 7, 7 та 6 відповідно. У підсумку в першому році навчання кількість дисциплін перевищує 16, що суперечить наказу МОН України «Про особливості формування навчальних планів на 2015/2016 навчальний рік» від 26.01.2015 № 47 (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0132-15#Text>). На навчальну практику передбачено 6 кредитів, однак вказані терміни не узгоджені між собою: пункт III навчального плану визначає її проведення у четвертому семестрі (19 тижнів), тоді як в подальшому у НП РТМ101 «Навчальна практика / Practical Training» передбачена у другому

семестрі. Переддипломна практика у восьмому семестрі охоплює 6 кредитів ЄКТС (4 тижні), тобто по 1,5 кредити за тиждень. Підготовка кваліфікаційної роботи становить 6 кредитів, однак у графіку навчального процесу передбачених НП за 2023-2025 рр. на її виконання та захист передбачено лише 2 тижні (3 кредити на тиждень). Це не узгоджується з внутрішніми документами ЗВО, зокрема пунктом 3.7 Положення про організацію освітнього процесу у ЧДБК, де визначено, що на підготовку та захист кваліфікаційної роботи має бути передбачено не менш ніж 4 тижні ЧДБК (<http://csbc.edu.ua/documents/news/200323.pdf>). Також це суперечить рекомендаціям листа МОН № 1/9-119 від 26.02.2010 р., відповідно до якого обсяг підготовки кваліфікаційної роботи слід визначати з розрахунку 1,5 кредити за тиждень (https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v_119290-10#Text).

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Структура освітньої програми, освітні компоненти загалом забезпечують практикоорієнтованість ОП.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

ЗВО націлений та долучається до реалізації Цілей сталого розвитку (ЦСР). ОП орієнтована на активну діяльність випускників у сфері маркетингу з врахуванням принципів концепції сталого розвитку. Змістовне наповнення окремих ОК сприяють набуттю здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому є чіткими, зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, розміщені на офіційному вебсайті ЗВО.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Правила прийому дають можливість врахувати особливості ЗВО та враховують особливість освітньої програми.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Процедура визнання результатів навчання, здобутих на інших освітніх програмах або під час навчання за кордоном, у закладі регулюється внутрішніми нормативними документами, які передбачають перезарахування результатів на підставі документального підтвердження та відповідності змісту навчальних програм. Результати навчання, отримані здобувачами в межах програм академічної мобільності, зараховуються відповідно до визначених процедур. Водночас ГЕР відзначає, що чинні нормативні документи, зокрема «Положення про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці» (http://csbc.edu.ua/documents/teacher/26052_1.pdf), розроблено на основі нормативно-правових актів, які на момент проходження акредитації втратили чинність. Зокрема, Положення про академічні відпустки та повторне навчання у вищих закладах освіти (наказ Міносвіти та МОЗ України від 06.06.1996 р. №191/153) - втратило чинність у 2018 р. (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0325-96#Text>); Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти (наказ МОН України від 15.07.1996 р. №245) – втратило чинність у 2024 р. (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0427-96#Text>). ГЕР рекомендує оновити внутрішні положення щодо перезарахування навчальних результатів з урахуванням чинних нормативно-правових актів у сфері вищої освіти. Це забезпечить актуальність процедур академічного визнання, відповідність сучасним вимогам законодавства та сприятиме підвищенню якості реалізації академічної мобільності. ГЕР відмічає, що залучення здобувачів до академічної мобільності є низьким. ГЕР рекомендує стимулювати залучення здобувачів до програм академічної мобільності, в тому числі, віртуальної.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Процедура визнання результатів неформальної та інформальної освіти в ЧДБК регулюється Положенням про порядок визнання результатів неформальної та інформальної освіти (самоосвіти) здобувачів освіти Черкаського державного бізнес-коледжу (<http://csbc.edu.ua/documents/teacher/9999.pdf>). Відповідно до зазначеного Положення, заклад вищої освіти визнає результати навчання, здобуті у неформальній або інформальній освіті, в обсязі, що не перевищує 10% від загального обсягу кредитів, передбачених освітньою програмою (п. 4 Положення). ГЕР відзначає, що порядок визнання результатів, визначений внутрішнім нормативним документом, не повною мірою узгоджується з чинним законодавством України. Зокрема, обсяг кредитів, які можуть бути зараховані здобувачам вищої освіти за результатами визнання неформального та/або інформального навчання, є нижчим за гранично допустимий рівень (25%), встановлений Порядком визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (Наказ МОН України №130 від 08.02.2022 р. із змінами). Вказане обмежує можливості здобувачів освіти щодо офіційного визнання результатів неформального та інформального навчання та суперечить принципам забезпечення академічної мобільності і безперервності освіти, визначеним законодавством. ГЕР вважає, що чинний у закладі порядок визнання результатів неформальної та інформальної освіти потребує перегляду з метою приведення його у відповідність до вимог чинного законодавства. Зокрема, доцільно збільшити граничний обсяг кредитів, що можуть бути зараховані за результатами неформального та інформального навчання, до рівня, передбаченого Порядком, затвердженим наказом МОН України №130 від 08.02.2022 р. із змінами, що сприятиме розширенню можливостей здобувачів для реалізації принципів безперервної освіти та академічної мобільності.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

ГЕР відмічає, що навчання та викладання в межах ОП «Маркетинг» загалом відповідає вимогам Стандарту вищої освіти зі спеціальності 075 «Маркетинг» першого (бакалаврського) рівня. Наведені експертною групою факти підтверджують обґрунтованість вибору форм, методів і технологій навчання та викладання, які забезпечують досягнення заявлених у програмі цілей і програмних результатів навчання, відповідають принципам студентоцентрованого підходу та академічної свободи. Водночас ГЕР звертає увагу на суттєве порушення вимог законодавства у частині дотримання санкційного режиму та політики держави у сфері інформаційної безпеки. Зокрема, у змісті дисципліни «Інформаційні системи і технології в діяльності підприємства» передбачено використання російських програмних продуктів, зокрема «1С:Підприємство» та BAS, щодо яких запроваджено спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи відповідно до Указу Президента України №601/2024 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 2 вересня 2024 року». Використання таких програм у навчальному процесі є несумісним із положеннями чинного законодавства України, суперечить принципам цифрового суверенітету, створює ризики порушення санкційного режиму, а також підриває інформаційну безпеку освітнього середовища. ГЕР вважає за необхідне негайно переглянути зміст навчальної дисципліни, вилучити з неї всі згадки про програмні продукти російського походження та замінити їх безпечними українськими або міжнародними аналогами. Такий перегляд є обов'язковим для приведення освітнього процесу у відповідність до законодавства України, забезпечення кібербезпеки та збереження довіри до якості освітньої програми.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

У ЧДБК створено умови для отримання та своєчасного надання інформації учасникам освітнього процесу щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

В ЧДБК створені умови для забезпечення поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП «Маркетинг». Результати наукових досліджень впроваджуються та використовуються викладачами в освітньому процесі, зокрема знаходять своє відображення в змісті ОК.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

У ЧДБК передбачено механізм систематичного перегляду змісту освітніх компонентів, а оновлення здійснюється в межах внутрішніх нормативно-правових документів. Викладачі коригують зміст ОК з урахуванням власних наукових результатів, тематик кафедри, практичного досвіду та актуальних тенденцій розвитку ринку праці і спеціальності. Разом з тим аналіз силабусів засвідчує окремі змістові та методичні недоліки, які внутрішня система забезпечення якості не виявила на етапах внутрішнього контролю. Зокрема, у ряді силбусів наявні застарілі джерела десятирічної давнини і старші, посилання на літературу зарубіжних авторів у російських перекладах, а також нормативні документи, що втратили чинність. Здобувачам пропонується опанування російських програмних продуктів (зокрема, «1С:Підприємство» та BAS), щодо яких запроваджено обмежувальні заходи відповідно до Указу Президента України №601/2024 (ДР030). Прикладом є силабус ДР092 «Маркетинг агро-промислового комплексу», у якому наявні посилання на літературу зарубіжних авторів у російських перекладах (1, 7, 12) (<http://csbc.edu.ua/student.php?student=13>; http://csbc.edu.ua/documents/student/silabus/021025_12.pdf). У силабусі ДР090 «Управління продажами та мерчандайзинг» використано нормативний документ, що втратив чинність (Закон України «Про акціонерні товариства» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17#Text>, втрата чинності 28.08.2025). У силабусі NS012 «Охорона праці, БЖД та цифрова безпека» містяться посилання на акти, які не існують, втратили чинність або мають інші редакції (джерела 3, 8, 9, 11).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

В ЧДБК сформовано механізм для систематичного перегляду змісту ОК. Оновлення ОК здійснюється та регулюється внутрішніми нормативно-правовими документами ЗВО. Викладачі, що забезпечують викладання на ОП, оновлюють зміст освітніх компонентів ОП з урахуванням власних наукових досягнень, здобутого практичного досвіду та врахуванням тенденцій розвитку як ринку праці, так і спеціальності.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти в ЧДБК встановлено відповідно до внутрішніх нормативних документів. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання як для окремого ОК, так і для ОП загалом.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Форма атестації здобувачів ОП повністю відповідає стандарту вищої освіти України спеціальності 075 «Маркетинг» на першому (бакалаврському) рівні та передбачає публічний захист кваліфікаційної роботи.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

На основі аналізу сайту ЧДБК, звіту ЕГ, нормативних документів, ГЕР підтверджує, що правила проведення контрольних заходів є чіткими, зрозумілими, оприлюднені на сайті ЗВО та доступні для всіх учасників освітнього процесу. У ЗВО врегульована процедура запобігання та врегулювання конфліктів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Оцінка звіту ЕГ, нормативних документів що регулюють політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності, дає підстави ГЕР зробити висновок, що в ЧДБК на інституційному рівні, визначено чіткі та зрозумілі

політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності. У ЗВО наявна практика щодо популяризації академічної доброчесності через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Аналіз таблиці 2 «Зведена інформація про викладачів» у матеріалах ВСО засвідчує, що ЗВО надав неповні та некоректно структуровані дані щодо освітньої та професійної кваліфікації викладачів. Зокрема, у більшості випадків відсутні чіткі відомості про базову спеціальність, спеціальність, за якою присуджено наукові ступені, а також не наведено належного обґрунтування зв'язку між базовою освітою, спеціальністю, професійним досвідом і відповідними освітніми компонентами. ГЕР погоджується з твердженням ЕГ щодо узгодженості тематики наукових публікацій НПП зі змістом освітніх компонентів, що ними забезпечуються, та відзначає впровадження заходів щодо активізації публікаційної діяльності відповідно до ОК. Разом із тим, обґрунтування освітньої та/або професійної кваліфікації НПП у межах окремих ОК є частково неповним: Для 6 ОК («Аналіз галузевих ринків», «Управління маркетингом на підприємстві», «Промисловий маркетинг», «Маркетингові дослідження», «Паблік-рілейшинз у бізнесі», «Маркетингова товарна політика») обґрунтування ґрунтується лише на назві закладу, який закінчив НПП, та на 7 публікаціях, з яких 4 не відповідають предметному полю спеціальності. Для 3 ОК («Управління продажами та мерчандайзинг», «Планування маркетингової діяльності на підприємстві», «Міжнародна торгівля та торгівельна політика») обґрунтування наведено лише на основі назви закладу та 5 публікацій, які не відповідають предметному полю спеціальності. Для 4 ОК («Міжнародний маркетинг», «Цифровий маркетинг і логістика», «Маркетинг агро-промислового комплексу», «Поведінка споживача») перша базова спеціальність викладача: «хімія та обслуговуюча праця», а обґрунтування спирається на 3 публікації, які відповідають предметному полю спеціальності. Таке подання інформації не дозволило ГЕР у повному обсязі оцінити відповідність освітньої та/або професійної кваліфікації викладачів вимогам Постанови КМУ №1187, оскільки ЗВО не забезпечив достатнього підтвердження відповідності викладацького складу змісту навчальних дисциплін.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

На основі аналізу ВСО та Звіту ЕГ встановлено, що у ЧДБК діють унормовані, прозорі та недискримінаційні процедури конкурсного відбору викладачів, закріплені у внутрішніх положеннях та послідовно застосовувані під час заміщення вакантних посад. Ці процедури дають змогу забезпечити належний рівень професіоналізму викладачів для якісної реалізації ОПП «Маркетинг».

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

У ЗВО налагоджено контакти з роботодавцями. Підтверджено періодичну участь роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу яка відбувається шляхом проведення лекцій, а також шляхом залучення до перегляду ОП, рецензування ОП, надання місць для проходження практики здобувачів ВО. ГЕР погоджується з пропозицією ЕГ щодо більш активного залучення практиків-фахівців у галузі маркетингу (в т.ч. випускників) до освітнього процесу.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

У ЗВО напрацьовано систему професійного розвитку викладачів, затверджено нормативно-правові документи щодо сприяння професійному розвитку НПП. Оцінка звіту ЕГ, нормативних документів, дає підстави ГЕР зробити висновок, що у ЗВО створена система стимулювання працівників через матеріальне та моральне винагородження є прозорою та чіткою, сприяє розвитку викладацької майстерності. ГЕР погоджується з пропозицією ЕГ щодо запровадження практики проходження короткострокових стажувань викладачів на підприємствах, що сприятиме підвищенню їхньої професійної компетентності у викладанні профільних дисциплін.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Інформація, наведена у ВСО та звіті ЕГ, дає підстави зробити висновок, що навчально-методичне, фінансове та матеріально-технічне забезпечення ОПП «Маркетинг» у цілому є достатнім для досягнення визначених мети та програмних результатів навчання. Водночас ГЕР звертає увагу на суттєве порушення вимог законодавства у частині дотримання санкційного режиму та політики держави у сфері інформаційної безпеки. У змісті дисципліни «Інформаційні системи і технології в діяльності підприємства» передбачено використання російських програмних продуктів («1С:Підприємство», BAS), що перебувають під санкціями згідно з Указом Президента України №601/2024. ГЕР вважає за необхідне вилучити ці продукти з навчального процесу та замінити їх безпечними українськими чи міжнародними аналогами для приведення освітнього процесу у відповідність до вимог законодавства України та стандартів інформаційної безпеки.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Аналіз інформації, наведеної у ВСО та звіті ЕГ, дає підстави зробити висновок, що заклад забезпечує здобувачам і викладачам безперешкодний та безоплатний доступ до необхідної інфраструктури, електронних освітніх ресурсів, бібліотечних фондів і наукометричних баз, що створює належні умови для ефективного навчання, викладання та наукової діяльності.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Освітнє середовище дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою належним чином. Освітнє середовище є безпечним для життя. У ЗВО створено умови для фізичного та ментального здоров'я здобувачів та НПП.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

ЗВО забезпечує системну освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, а також створює умови для збереження їх фізичного та ментального здоров'я. У ЧДБК функціонує доступне інформаційне середовище, працює психологічна служба, активно діють органи студентського самоврядування, наукові й творчі об'єднання, що сприяють формуванню академічної культури та залученню студентів до життя коледжу. Водночас ГЕР підтримує рекомендацію ЕГ щодо удосконалення інструментів зворотного зв'язку, зокрема шляхом доповнення анкетування відкритими запитаннями, що дозволить отримувати змістовніші пропозиції здобувачів для покращення організації освітнього процесу.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ГЕР відзначає, що у ЧДБК створено необхідні умови для реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами. Навчальні приміщення обладнані пандусом, ліфтом до укриття, спеціальними санітарними кімнатами; функціонує медичний пункт і служба психологічної підтримки. Забезпечено інформаційний супровід таких здобувачів через систему Moodle, електронну пошту та інші канали комунікації. Водночас ГЕР погоджується з рекомендацією ЕГ щодо подальшого удосконалення умов прийому та навчання осіб з особливими освітніми потребами, зокрема у контексті розширення інклюзивних можливостей освітнього середовища.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЧДБК створено та реалізуються унормовані антикорупційні політики й процедури реагування на випадки булінгу, дискримінації, сексуальних домагань та інших конфліктних ситуацій. Учасники освітнього процесу мають відкритий доступ до відповідних документів, ліній довіри та механізмів повідомлення. Практика активного студентського самоврядування сприяє профілактиці порушень і формуванню етичної культури в освітньому середовищі.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Заклад реалізує процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм відповідно до внутрішніх нормативних документів. У процесі перегляду ОПП «Маркетинг» оновлювався зміст описової частини та перелік освітніх компонентів.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

На основі аналізу ВСО та Звіту ЕГ встановлено, що здобувачі ОПП «Маркетинг» беруть активну участь у періодичному перегляді освітньої програми як безпосередньо, так і через органи студентського самоврядування. ЕГ підтвердила, що пропозиції здобувачів враховуються під час оновлення змісту ОП, зокрема через участь в обговореннях на заняттях, опитування, інструменти зворотного зв'язку та роботу студентського самоврядування.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

ГЕР погоджується з висновками ЕГ, що роботодавці на партнерських засадах залучені до періодичного перегляду ОП «Маркетинг» та інших процедур забезпечення її якості, що підтверджується участю представників ТОВ «Аудит Консалтинг Центр», ПП «Фаворит комплект 2016» та інших стейкхолдерів у формулюванні мети, ПРН, змісту ОК, організації практик, семінарів та роботі ДЕК. Рекомендації роботодавців щодо врахування регіональної специфіки маркетингу та розвитку soft і hard skills інтегруються в оновлення програми, що посилює її практичну спрямованість та якість реалізації.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

ГЕР, на основі аналізу матеріалів ВСО та Звіту ЕГ, підтверджує наявність в ЧДБК усталеної практики збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП «Маркетинг». Інформація про професійні траєкторії випускників збирається через діяльність Центру кар'єри, взаємодію з роботодавцями, конкурси та ініціативи партнерських компаній, а також через підтримку зв'язків з випускниками в межах Асоціації випускників. Дані про працевлаштування, вступ до магістратури, відкриття власного бізнесу та успішні кар'єрні кейси використовуються під час оновлення освітньої програми, що сприяє її практичній орієнтації та відповідності потребам ринку праці.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений черз опитування заінтересованих сторін

На основі аналізу матеріалів ВСО та результатів роботи ЕГ встановлено, що система внутрішнього забезпечення якості ЧДБК в цілому функціонує, забезпечує регулярний моніторинг освітнього процесу та збір зворотного зв'язку від заінтересованих сторін. Нормативні документи визначають процедури моніторингу, відповідальних осіб і форми реагування, а результати опитувань та прийняті управлінські рішення оприлюднюються на постійній основі. Разом із тим, попри формалізованість процедур, низка недоліків в освітній програмі, навчальних планах та силабусах залишилася невиявленою на етапах внутрішнього контролю. Виявлені розбіжності між структурно-логічною схемою та фактичним розташуванням дисциплін, технічні помилки в навчально-методичних матеріалах, використання застарілих джерел та включення літератури, перекладеної російською мовою (зокрема в ОК «Міжнародний маркетинг» і «Управління маркетингом на підприємстві»). Це свідчить про недостатню дієвість механізмів вчасного реагування, які декларуються в межах СВЗЯО та відсутність оперативної корекції таких недоліків. Додатково аналіз розділу щодо кадрового забезпечення, зокрема таблиця 2 «Зведена інформація про викладачів», містить неповні, несистемні та неструктуровані дані про базову спеціальність, наукові ступені та відповідність кваліфікації змісту освітніх компонентів. Такі прогалини істотно обмежили можливість ГЕР оцінити відповідність вимогам Постанови КМУ № 1187 та свідчать, що внутрішня система забезпечення якості не забезпечує належної перевірки повноти та достовірності кадрової інформації перед її поданням у складі акредитаційних матеріалів. Сукупність виявлених недоліків як змістових, так і кадрових вказує на недостатність контрольних процедур та несвоечасність реагування в межах чинної СВЗЯО. Це обумовлює необхідність перегляду внутрішніх процедур моніторингу, оновлення механізмів аудиту та посилення операційної чіткості взаємодії між відповідальними підрозділами.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Акредитація ОП «Маркетинг» здійснюється вперше. На основі аналізу матеріалів ВСО та Звіту ЕГ, ГЕР відмічає, що у зв'язку з первинною акредитацією власних результатів зовнішнього оцінювання якості ОП «Маркетинг» ще не має, однак при її розробленні та перегляді враховано напрацювання попередніх акредитацій інших освітніх програм

ЧДБК. Це проявляється у залученні студентського самоврядування до моніторингу програм, запровадженні анкетування стейкхолдерів, удосконаленні структури навчальних матеріалів у Moodle та активізації заходів із популяризації академічної доброчесності. Враховано також рекомендації зовнішніх експертиз щодо деталізації силабусів та структурування змісту практичних занять, що свідчить про послідовне впровадження ЗВО механізмів покращення якості під час розвитку ОП «Маркетинг».

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

ГЕР, на основі аналізу матеріалів ВСО та Звіту ЕГ, підтверджує, що в ЧДБК цілеспрямовано формується культура якості освіти, яка забезпечує сталий розвиток ОПП «Маркетинг» та освітньої діяльності загалом. У закладі діє система внутрішніх нормативних документів, що регламентує ключові аспекти якості та академічної доброчесності, а також забезпечує прозорі процедури розроблення, перегляду й реалізації освітніх програм. Учасники освітнього процесу демонструють залученість до підтримання культури якості через участь у внутрішніх опитуваннях, рейтингуванні НПП, дотримання правил академічної доброчесності та активне використання політик, пов'язаних із унікальністю текстів і застосуванням штучного інтелекту. Розвиток матеріально-технічної бази, підвищення кваліфікації викладачів, оновлення інфраструктури, а також використання результатів міжнародних стажувань адміністрації та НПП сприяють посиленню якості освітнього середовища й підтримують культуру безперервного вдосконалення.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО створено систему правил, норм та процедур освітнього процесу, які регламентуються відповідними нормативними документами та доступні для учасників освітнього процесу.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

ЗВО своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідні проєкти ОП із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ЗВО забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. ЧДБК своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про ОП «Маркетинг» (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, силабуси, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів ВО) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Аналіз

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницької

інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми

Забезпечувати на постійній основі розширення взаємодії зі стейкхолдерами (роботодавцями, випускниками, експертами ринку праці), залучаючи їх у межах автономії ЗВО до обговорення та перегляду освітньої програми на засіданнях кафедри, круглих столах та інших комунікаційних заходах у форматі «здобувач – роботодавець – кафедра». Це сприятиме оперативному врахуванню актуальних потреб ринку праці та посиленню партнерства між університетом і роботодавцями.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

ГЕР рекомендує провести комплексний перегляд структури освітньої програми з метою підвищення її логічної послідовності, цілісності та відповідності внутрішнім нормативним вимогам. Забезпечити узгодження структурно-логічної схеми з навчальними планами всіх років набору та оптимізувати розміщення базових економічних і математичних дисциплін. Передбачити введення фундаментального курсу з основ маркетингу як концептуальної бази для подальших практикоорієнтованих компонентів програми. ГЕР рекомендує здійснити змістовий аудит навчальних планів, уточнивши співвідношення між економічним і маркетинговим блоками, що сприятиме формуванню чіткої професійної ідентичності програми. Узгодити положення внутрішніх нормативних документів, які регламентують вибір здобувачами вибірових компонентів, з метою забезпечення прозорості механізмів формування індивідуальної освітньої траєкторії, особливо в першому семестрі. ГЕР рекомендує переглянути місце переддипломної практики у

структурі програми, забезпечивши її логічне узгодження із завершенням теоретичної підготовки та формуванням відповідних фахових компетентностей. Оптимізація послідовності викладання дисциплін і практичних етапів сприятиме методичній цілісності програми та підвищить ефективність підготовки здобувачів. ГЕР рекомендує усунути виявлені невідповідності у навчальному плані, зокрема у графіку освітнього процесу та обсягах кредитів для окремих видів навчальної діяльності, включно з практиками та підготовкою кваліфікаційної роботи. Забезпечення узгодженості тривалості семестрів, рівномірного розподілу аудиторного навантаження та дотримання нормативних вимог підвищить структурну та методичну узгодженість програми.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

ГЕР рекомендує оновити внутрішні нормативні документи щодо перезарахування результатів навчання з урахуванням чинного законодавства у сфері вищої освіти, що забезпечить актуальність процедур академічного визнання та підвищить якість реалізації академічної мобільності. Доцільно стимулювати залучення здобувачів до програм академічної мобільності, включно з віртуальною, для розширення їхніх можливостей щодо обміну знаннями та досвідом. ГЕР рекомендує переглянути порядок визнання результатів неформальної та інформальної освіти, узгодивши його з чинним законодавством, зокрема збільшити максимальний обсяг кредитів, що можуть бути зараховані, до 25% від загального обсягу програми, відповідно до Порядку, затвердженого наказом МОН України №130 від 08.02.2022 р. Це сприятиме реалізації принципів безперервної освіти та академічної мобільності. ГЕР рекомендує забезпечити прозорість та доступність процедур академічного визнання для всіх учасників освітнього процесу, включно з документальним оформленням рішень про перезарахування, а також підвищити обізнаність здобувачів щодо можливостей визнання результатів навчання, отриманих на інших освітніх програмах та шляхом неформальної або інформальної освіти.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

ГЕР рекомендує негайно переглянути зміст навчальної дисципліни «Інформаційні системи і технології в діяльності підприємства» та вилучити використання російських програмних продуктів (зокрема «1С:Підприємство» та BAS), замінивши їх безпечними українськими або міжнародними аналогами для забезпечення відповідності законодавству України, принципам цифрового суверенітету та інформаційної безпеки. ГЕР рекомендує здійснити систематичний аудит силбусів усіх освітніх компонентів з метою оновлення застарілих джерел, заміни російських перекладів на сучасні українські або міжнародні видання та вилучення нормативних актів, що втратили чинність. ГЕР рекомендує посилити контроль за регулярним оновленням змісту освітніх компонентів на основі наукових досягнень, актуальних практик галузі та міжнародного досвіду, щоб забезпечити їх відповідність сучасним потребам ринку праці та академічним стандартам.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

ГЕР рекомендує ЗВО системно популяризувати академічну доброчесність шляхом проведення зустрічей щодо роз'яснення понять, політики, стандартів та процедури дотримання академічної доброчесності та наслідків в разі їх порушень.

Критерій 6. Людські ресурси

ГЕР погоджується із зауваженнями ЕГ щодо необхідності посилення публікаційної активності викладачів, залучених до реалізації освітнього процесу за цією освітньою програмою, з урахуванням тематичної відповідності публікацій змісту освітніх компонентів, а також інтеграції результатів наукових досліджень у навчальний процес.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

ГЕР рекомендує провести перегляд та заміну програмного забезпечення російського походження, що використовується в навчальному процесі, на безпечні українські або міжнародні аналоги для дотримання вимог законодавства України та стандартів інформаційної безпеки. Посилити практичну складову освітньої програми шляхом розширення застосування спеціалізованого програмного забезпечення, інтеграції кейсів, проєктних завдань і практик, орієнтованих на аналіз великих даних та використання технологій штучного інтелекту. Такий підхід сприятиме формуванню прикладних компетентностей, розвитку здатності здобувачів розв'язувати комплексні бізнес-завдання та підвищенню їхньої готовності до адаптації в умовах цифрової трансформації сучасного ринку. ГЕР рекомендує забезпечити системне вдосконалення інструментів зворотного зв'язку зі здобувачами, зокрема шляхом введення відкритих запитань у анкетування, що дозволить отримувати змістовні пропозиції щодо покращення організації освітнього процесу.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

ГЕР рекомендує переглянути та вдосконалити внутрішні процедури моніторингу та аудиту освітньої програми для своєчасного виявлення змістових і кадрових недоліків, зокрема через інтеграцію оперативного зворотного зв'язку із заінтересованими сторонами. Рекомендується забезпечити логічну цілісність, узгодженість та якість оформлення інформації в освітній програмі, а також повну відповідність навчального плану її змісту та структурі.

Критерій 9. Прозорість та публічність

ГЕР підтримує рекомендації ЕГ.

Критерій 10. Навчання через дослідження
не застосовується

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ГЕР 07.2_ID 29834.xlsx</i>	+f+vVQ9JG2x8xGET8w9wEUtLNPjYtG+9karbfUoYJtc=

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ТРУНІНА ІРИНА МИХАЙЛІВНА